

I Sverige finns bara en giftig sorts orm, huggormen (*Vipera berus*), medan de andra två ormarterna, snok och hasselsnok, är ofarliga. Huggormen är vanligen grå eller brun-grå med ett svart zick-zack-mönster på ryggen. Det finns dock mörka, nästan helt svarta individer.

En orm som blir överraskad eller känner sig trängd kan bita i självförsvar. Det är dock inte alltid huggormar injicerar något gift när de biter. Giftet är ”dyrbart” för ormen och slösas inte med hur som helst. Därför är många bitt tomma varningsbett. Teorin att huggormar kan välja hur mycket gift de injicerar är inte helt oomtvistad. Det kan också vara så att mängden gift varierar beroende på när ormen senast bet något annat, ormens ålder, med flera faktorer.

Ormgift är en fascinerande blandning av substanser med olika effekt. Olika ormarter har olika gifter. Vår huggorm dödar framför allt sina byten genom att orsaka skador på blodkärl och blodkroppar vilket leder till chock och massiva inre blödningar. Intressant är också att de unga huggormarna, espingar, har en giftsammansättning som är mer anpassad för kallblodiga djur (grodor) medan de äldre djurens gift är gjort för att döda varmblodiga djur (möss). Myten att espingarna är extra giftiga stämmer alltså inte. Åtminstone inte sedd ur mänsklig synvinkel.

Djurägaren ser sällan ormen men ofta har de hört hunden skrika till och hoppa eller springa bort från en plats. Många hundar blir snabbt trötta och hängiga och svullnaden i ben eller nos kan bli dramatisk inom loppet av någon halvtimme. Svullnaden ömmar kraftigt och inspekterar man huden noggrant kan man se ett eller två små nålsticksliknande hål vilket är själva bittstället. Symtomen kan i sällsynta fall utvecklas först efter flera timmar.



VETERINÄREN HAR ORDET

FREDRIK STÅHLBERG
Leg veterinär, Värmdö Djurklinik
Specialist i hundens och kattens sjukdomar
Auktoriserad ögonlysare

Huggormsbett

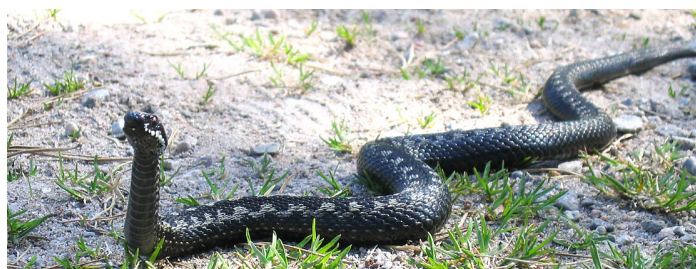
– en av skärgårdsidyllens faror

Svullnad i nosen är vanligen det som skrämmer djurägaren mest men det är ytterst sällsynt att en hund svullnar igen i andningsvägarna och får akuta problem att andas. Det är ofta allvarligare att bli biten i en tass eftersom varje steg hunden tar kommer att bidra till att ormgiftet snabbare pumpas ut i kroppen.

Många hundar får inte värre symtom än svullnad, smärta och trötthet och då tillfrisknar de inom några dagar om de får korrekt behandling. I allvarigare fall sprider sig ormgiftet i kroppen där det orsakar inre blödningar och skador på alla kroppens organ.

Akut är det allra viktigaste att hålla hunden i stillhet. Ju mer hunden rör sig desto snabbare kommer giftet att spridas ut i kroppen.

Kortison var i många år den självklara behandlingen men numer anses den positiva effekten av kortison vara marginell. Kortison kan dock fortfarande vara indikerat som akut behandling direkt efter bittet eftersom det kan



I Sverige finns bara en giftig sorts orm, huggormen (*Vispera berus*).
Bild: KAREN ANDERSSON

hjälpa till att motverka akut chock och blodtrycksfall. Kortison får dock inte på något villkor ses som ett motgift för det är det INTE. Hunden måste oavkortat omedelbart bums till veterinär även om den fått kortison.

Hos veterinären inriktas behandlingen på så kallad understödjande behandling. I första hand innebär detta intravenöst dropp, smärtlindring och övervakning av hjärtfunktion samt blodprov för kontroll av röda och vita blodkroppar, blodsocker, lever och njurar.

Beroende på hur symtomen utvecklas kan man behöva behandla med t ex blodtransfusion, hjärtmedicin eller i sällsynta fall

med antiserum. Antiserum är inte riskfritt att ge och används därför normalt sett bara till allvarligt sjuka hundar.

Effekterna av ormgift kan komma långsamt och bli uppenbara först efter flera veckor. Det är därför att rekommendera att man håller hunden i stillhet under minst 14 dagar efter bittet och att man sedan kontrollerar hunden med ett blodprov där åtminstone lever och njurvärdet ingår.

Katter tycks vara mindre känsliga för ormbett än hundar men en ormbiten katt bör ändå få korrekt vård, dvs hållas i stillhet och tas till veterinär omgående.



VÄRMDÖ DJURKLINIK
finns här för Dig hela
sommaren!

08-570 333 75

Under sommaren utökar vi med en
veterinär och har även
kvällsöppet på torsdagar!

VÄLKOMNA!

Skogsbov. 7, Gustavsberg Öppettider: vard 08-18 (tis o tors till 21)

www.varmdodjurklinik.se